

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут філології
Кафедра східних мов і перекладу

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б. Жильцов

2018 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ МОВОЗНАВЧИХ І ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧИХ
ДИСЦИПЛІН**

(Методика викладання мовознавчих дисциплін)

для студентів

спеціальності 035 «Філологія»
освітнього рівня другого (магістерського)
спеціалізації 035.06 Східні мови і літератури
(переклад включно)
освітньої програми мова і література (японська)
мова і література (китайська)

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 1250/18
Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціали)
20 18 р.

2018-2019 навчальний рік

Розробники:

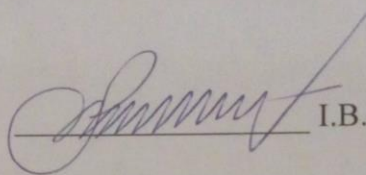
Гілевич А.В., викладач кафедри східних мов та перекладу Інституту філології Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладачі:

Гілевич А.В., викладач кафедри східних мов та перекладу Інституту філології Київського університету імені Бориса Грінченка

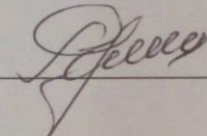
Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри східних мов та перекладу (протокол від «26» вересня 2018 року №2).

Завідувач кафедри
східних мов і перекладу

 І.В.Семеніст

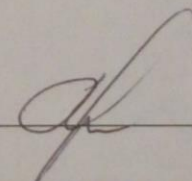
Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми мова та література
(японська)

27.09.2018 р.

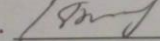
Гарант освітньої програми (В.Ф. Резаненко)

Робочу програму перевірено

27.09.2018 р.

Заступник директора Інституту філології (Л.І. Заяць)

Пролонговано:

на 2019/2020 н.р. (_____), «29» 08 2019р.,

протокол № 1

на 2019/2020 н.р. _____ (_____), « » _____ 2019р.,

протокол № _____

на 2019/2020 н.р. _____ (_____), « » _____ 2019р.,

протокол № _____

на 2019/2020 н.р. _____ (_____), « » _____ 2019р.,

протокол № _____

1. Опис навчальної дисципліни
МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ
МОВОЗНАВЧИХ І ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧИХ ДИСЦИПЛІН

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4 / 120	
Курс	5	
Семестр	10	
Кількість змістових модулів з розподілом:	4	
Обсяг кредитів	4	
Обсяг годин, в тому числі:	120	
Аудиторні	32	
Модульний контроль	8	
Семестровий контроль	30	
Самостійна робота	50	
Форма семестрового контролю	Комплексний екзамен	

Методика викладання мовознавчих дисциплін

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	2 / 60	
Курс	5	
Семестр	10	
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	
Обсяг кредитів	2	
Обсяг годин, в тому числі:	60	
Аудиторні	16	
Модульний контроль	4	
Семестровий контроль	15	
Самостійна робота	25	
Форма семестрового контролю	Комплексний екзамен	

Методика викладання літературознавчих дисциплін

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	2 / 60	
Курс	5	

Семестр	10	
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	
Обсяг кредитів	2	
Обсяг годин, в тому числі:	60	
Аудиторні	16	
Модульний контроль	4	
Семестровий контроль	15	
Самостійна робота	25	
Форма семестрового контролю	Комплексний екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – підготувати студента-філолога до практичної діяльності, сформувати методичну компетентність майбутнього викладача мовознавчих і літературознавчих дисциплін, виробити вміння створювати ефективні навчальні ситуації в освітньому та виховному процесі, виробити зрілість методичних суджень щодо специфіки викладання мовознавчих і літературознавчих дисциплін.

Завдання дисципліни:

Сприяти формуванню програмних загальних і фахових компетенцій, визначених відповідними освітніми програмами, зокрема:

Інструментальна компетенція:

- володіння індивідуальними прийомами навчання;
- застосування філологічних знань та компетентностей в широкому діапазоні можливих місць роботи;
- навички роботи з інформацією (уміння знаходити та аналізувати інформацію з різних джерел);
- здатність до оперативного мислення на основі логічних аргументів та перевірених фактів;
- планування та управління часом.

Міжособиста компетенція:

- робота в команді під керівництвом лідера та фахівцями з різних підрозділів;
- чутливість до впливу культури та здатність ідентифікувати і вживати різні способи спілкування з представниками інших культур;
- дотримання етичних принципів як з точки зору професійної чесності, так і з точки зору розуміння можливого впливу досягнень з філології на соціальну сферу.

Філологічна компетенція:

- здатність використовувати поглиблені знання зі спеціалізованих дисциплін, вміти здійснювати аналіз, систематизацію та прогноз певних лінгвальних явищ, вміти розпізнавати, оцінювати та прогнозувати загальнокультурні, виховні, етичні наслідки певних процесів в мові та літературі.

Методична компетенція:

- уміти використовувати у професійній діяльності знання із загального мовознавства, сучасної теорії літератури, теоретичних аспектів іноземної мови;
- розуміти специфіку комунікативних процесів у сучасному інформаційному суспільстві;
- в межах комунікативних ситуацій вміти застосувати прагматичну та міжкультурну компетенції зі східних мов.

Кваліфікаційна компетенція:

- застосовувати сучасні принципи, методи, прийоми і засоби навчання іншомовного спілкування; реалізувати виховну, розвиваючу та освітню функції навчання; аналізувати свою професійну діяльність, добирати підручники та посібники, вивчати та узагальнювати досвід інших вчителів у галузі навчання іноземних мов.

Пошук інформації:

- знаходити конкретну інформацію, пов'язану з процесом або предметом навчання, користуючись бібліотечним каталогом, сторінкою змісту або покажчиком, довідниками, словниками та Інтернетом; запитувати з метою отримання суттєво важливої інформації, пов'язаної з навчанням або спеціальністю; прогнозувати інформацію, користуючись “ключами”, напр., заголовками, підзаголовками.

3. Результати навчання за дисципліною

Вивчення дисципліни забезпечить:

- знання теорії і володіння практичними навичками проектування, конструювання, моделювання освітнього процесу і змісту професійної підготовки магістрів-філологів у ЗВО;
- теорії і історії мовознавства, когнітивної лінгвістики, психо- і соціолінгвістики як теоретичної бази дослідницької і прикладної діяльності в галузі вітчизняного і зарубіжного мовознавства;
- основних тенденцій сучасного вітчизняного і зарубіжного літературознавства;
- використовувати професійно профільовані знання, уміння й навички в галузі педагогіки і психології вищої школи, методик викладання ІМ та зарубіжної літератури для дослідження педагогічних явищ і процесів;
- використовувати закони педагогічної риторики в професійній діяльності.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Мовознавчі дисципліни

№	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
		Разом	Лекційних	Практичних	Модульний контроль	Самостійна робота	Семестровий контроль
X семестр							
Змістовий модуль I							
Теоретичні основи методики навчання іноземних мов							
1.	Тема 1. Теоретичні засади методики навчання іноземної мови як спеціальності. Роль вищої освіти в сучасному світі. Методика та організація викладання у вищій школі.	4	2			2	
2.	Тема 2. Роль вищої освіти в сучасному світі. Методика та організація викладання у вищій школі.	7	2		2	3	
Змістовий модуль II							
Методика формування іншомовної комунікативної компетентності та організація навчання іноземних мов							
3.	Тема 3. Організація процесу навчання східних мов як спеціальності.	6		2		4	
4.	Тема 4. Принципи побудови системи вправ у процесі навчання іноземної мови як спеціальності.	6		2		4	
5.	Тема 5. Формування мовленнєвої компетентності у читанні та аудіюванні.	6		2		4	
6.	Тема 6. Формування мовленнєвої компетентності у говорінні та письмі.	6		2		4	
7.	Тема 7. Самостійна та індивідуальна робота як одна із провідних форм навчання іноземної мови як спеціальності	4		2		2	
8.	Тема 8. Контроль та оцінювання навчальних досягнень у процесі вивчення ІМ	4		2	2	2	
	Усього	60	4	12	4	25	15

Літературознавчі дисципліни

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:				Модульний контроль	Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні		
Змістовий модуль I.							
Специфіка літературознавчої підготовки філологів у ВНЗ							
1. Методика викладання літературознавчих дисциплін у вищій школі як наука і навчальна дисципліна. Зміст і структура літературознавчої освіти.	9	2	2				5
2. Планування та організація роботи викладача літературознавчих дисциплін у ВНЗ. Ефективні види навчальних занять для теоретичних та практичних курсів.	9		4				5
Модульний контроль	2					2	
Разом	20	2	6			2	10
Змістовий модуль II.							
Особливості організації навчального процесу з літературознавчих дисциплін у ВНЗ							
3. Методи, прийоми і види робіт з літературознавчих дисциплін в аудиторній роботі студентів-філологів	9	2	2				5
4. Методика організації самостійної роботи студентів з літературознавчих дисциплін	14		4				10
Модульний контроль	2					2	
Разом	25	2	6			2	15
Підготовка до проходження контрольних заходів	15						
Усього	60	4	12			4	25

5. Програма навчальної дисципліни

Мовознавчі дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

Теоретичні основи методики навчання іноземних (східних) мов

ТЕМА 1. Теоретичні засади методики навчання іноземної мови як спеціальності. Роль вищої освіти в сучасному світі. Методика та організація викладання у вищій школі.

Вступ. Методика як наука про навчання іноземних мов. Методи дослідження. Цілі, зміст, принципи, методи та засоби навчання іноземної мови. Методика навчання іноземної мови як наука та її місце в системі наук.

Лінгвістичні та деякі психолінгвістичні основи навчання іноземної мови. Значення психологічних розвідок стосовно пам'яті для методики навчання іноземної мови. Проблеми мови і мовлення. Мова та мовлення як нерозривна діалектична єдність. Особливості процесу мовленнєвого спілкування.

Роль мотивації у навчанні іншомовної мовленнєвої діяльності. Явище білінгвізму та його роль у навчальному процесі. Труднощі при вивченні іноземної мови та шляхи їх подолання. Інтерференція та її психолінгвістичні характеристики. Типи та види інтерференції.

ТЕМА 2. Роль вищої освіти в сучасному світі. Методика та організація викладання у вищій школі.

Вища освіта в умовах глобалізації світової економіки. Стан вищої освіти в Україні. Особливості викладання іноземної мови у вищій школі.

Нові підходи до організації навчання у вищих навчальних закладах України. Посилення уваги до самостійної роботи студентів з боку викладача. Принципи автономного навчання. Посилення уваги до психолого-педагогічних аспектів навчальної діяльності.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

Методика формування іншомовної комунікативної компетентності та організація навчання іноземних мов

ТЕМА 3. Організація процесу навчання східних мов як спеціальності.

Специфіка навчання китайської/японської мови як спеціальності у мовному вузі або на факультеті іноземних мов. Теоретичний та практичний цикли навчальних дисциплін зі спеціальності: загальна характеристика, предмет вивчення, мета, цілі, завдання. Навчальна та робоча навчальна програми дисциплін: структура, зміст, завдання. Етапи навчання. Мета, завдання та зміст навчального матеріалу. Принципи відбору навчального матеріалу. Основні та допоміжні навчальні засоби. Роль підручника зі східної мови в організації навчального процесу.

Особливості навчання китайської/японської мови як першої та другої іноземної. Особливості навчання східної мови на різних ступенях. Планування навчального процесу зі східної мови. Типи і структура занять з китайської/японської мови. Інтенсивне навчання китайської/японської мови. Види та форми контролю. Проведення лекційних занять з теоретичних курсів китайської/японської мови.

ТЕМА 4. Принципи побудови системи вправ у процесі навчання китайської/японської як спеціальності.

Систематизація мовного матеріалу. Етапи оволодіння мовним матеріалом. Вправи як одна із важливих складових роботи для вироблення навичок володіння іноземною мовою. Види вправ, їх характеристика. Критерії побудови різних систем вправ.

ТЕМА 5. Формування мовленнєвої компетентності у читанні та аудіюванні.

Загальна характеристика читання та аудіювання як видів мовленнєвої діяльності. Психологічні, психолінгвістичні, соціолінгвістичні та лінгвістичні особливості читання та аудіювання. Провідні фактори, що впливають на формування мовленнєвої компетентності у читанні та аудіюванні. Цілі формування мовленнєвої компетентності у читанні та аудіюванні. Система вправ для розвитку умінь читання та аудіювання. Роль домашнього та індивідуального читання у процесі вивченні іноземної мови як спеціальності у вищій школі.

Методика роботи з навчальним текстом. Методика аналізу тексту художнього твору. Методика роботи з нехудожнім текстом. Методика навчання перекладу.

ТЕМА 6. Формування мовленнєвої компетентності у говорінні та письмі.

Загальна характеристика говоріння та письма як видів мовленнєвої діяльності. Психологічні, психолінгвістичні, соціолінгвістичні та лінгвістичні особливості говоріння та письма. Провідні фактори, що впливають на формування мовленнєвої компетентності у говорінні та письмі. Цілі формування мовленнєвої компетентності у говорінні та письмі.

Система вправ для формування мовленнєвої компетентності у діалогічному та монологічному мовленні.

Система вправ для розвитку вмінь письма як виду мовленнєвої діяльності. Типологія помилок у різних стилях писемного мовлення, причини та засоби їх уникнення.

ТЕМА 7. Самостійна та індивідуальна робота як одна із провідних форм навчання іноземної мови як спеціальності

Мета, місце, форми і методи самостійної та індивідуальної роботи з іноземної мови. Види індивідуалізації навчання. Класифікація видів самостійної роботи. Розвиток навичок самостійної та індивідуальної роботи у процесі навчання китайської/японської мови. Загальні навчальні вміння. Спеціальні навчальні вміння. Інтелектуальні вміння. Контроль і самоконтроль у самостійній роботі. Особливості організації самостійної роботи студентів в аудиторний та позааудиторний час.

ТЕМА 8. Контроль та оцінювання навчальних досягнень у процесі вивчення ІМ

Функції контролю і вимоги до нього у навчанні ІМ. Об'єкти контролю; критерії оцінювання рівня володіння ІМ. Реалізація контролю у навчанні ІМ: види, форми, прийоми, методика виправлення помилок. Можливості застосування тестового контролю. Само- і взаємоконтроль в оволодінні китайською/японською мовою. Використання ТЗН для організації і самоконтролю рівня сформованості комунікативної компетенції студентів.

Літературознавчі дисципліни

МОДУЛЬ І.

СПЕЦИФІКА ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧОЇ ПІДГОТОВКИ ФІЛОЛОГІВ У ВНЗ

ТЕМА 1. Специфіка літературознавчої підготовки філологів у ВНЗ.

Особливості вивчення художньої літератури як виду мистецтва у світовому літературознавстві.

Методика викладання літературознавчих дисциплін як наука і навчальна дисципліна. Об'єкт і предмет методики. Загальнонаукові та специфічні методи дослідження методики викладання літературознавчих дисциплін у вищій школі та їх характеристика: критичне переосмислення набутого вітчизняного і зарубіжного

педагогічного досвіду, масове усне та письмове опитування викладачів та студентів, метод цілеспрямованого спостереження, педагогічний експеримент. Проблеми літературознавчої освіти у вищій школі. Методологічні основи викладання літературознавчих дисциплін.

Законодавча база, яка регулює процес викладання літературознавчих дисциплін у вищій школі. Статуси предметів літературознавчого циклу у вищих навчальних закладах України. Причини, які актуалізують їх вивчення: полікультурна освіта, націоналізація української освіти, орієнтація України на світову спільноту. Специфіка викладання курсів історії української, східної та зарубіжної літератури.

Сукупність наук, які виконують роль підвалин дисципліни «Методика викладання літературознавчих дисциплін». Зв'язок методики з суміжними науками: літературознавством, мовознавством, педагогікою, психологією, естетикою, етикою, культурологією та іншими науками. Роль практики навчання літературознавчих дисциплін у розвитку методичної науки та оновлення літературознавчої освіти.

ТЕМА 2. Планування та організація роботи викладача літературознавчих дисциплін у ВНЗ. Ефективні види навчальних занять для теоретичних та практичних курсів.

Мета планування роботи викладача літературознавчих дисциплін. Навчальні програми з теоретичних та історичних курсів літератури для вищої школи. Робочі навчальні програми. Її структура. Урахування знань, умінь та навичок, сформованих у процесі вивчення інших курсів. Основні принципи навчання предмета та їх відображення у планах роботи.

Підготовка викладача до навчання дисципліни:

- визначення власної концепції курсу і кожної окремої теми, її співвіднесення з програмовими вимогами;
- вивчення матеріалів до теми за науковою і навчальною літературою (аналіз стану наукового дослідження теми і системи запитань і завдань, їх корегування із урахуванням рівня навчальних досягнень студентів);
- вивчення методичної та додаткової літератури, виявлення міжлітературних та міжпредметних зв'язків, з'ясування можливостей їх використання;
- лінгво-стилістичний аналіз у системі фахової підготовки філологів;
- виявлення історичних, національних, культурологічних, соціальних тощо реалій, попередній огляд матеріалу, вибір засобів та форм літературознавчого аналізу;
- аналіз наочності, визначення форм і способів її включення в загальну систему вивчення теми.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ З ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧИХ ДИСЦИПЛІН У ВНЗ

ТЕМА 3. Методи, прийоми і види робіт з літератури. Форми організації навчальної діяльності студентів в аудиторній роботі.

Способи та засоби формування загальних і фахових компетенцій студентів-філологів. Розвиток пізнавальної творчої активності, самостійності студентів у набутті знань, умінь та способів дій. Проблемне навчання у системі літературознавчої освіти.

Форми організації навчальної діяльності студентів. Пасивні, активні та інтерактивні форми організації роботи. Традиційні та сучасні форми роботи.

Наукові класифікації методів навчання. Специфіка методів навчання світової літератури. Види методів. Реалізація методів через адекватні прийоми роботи. Види робіт.

Комбінування різних методів, їх взаємозв'язок у практичній діяльності викладача. Принципи вибору методів навчання. Залежність вибору методів і прийомів роботи від специфіки літератури певного народу, типу, конкретної мети і змісту заняття. Ефективність звернення до прийому зіставлення: національних традицій та їх інтерпретації в художній творчості, фактів рідної та зарубіжної літератур, оригіналу і перекладу, різних перекладів, реалій суспільного і культурного життя певної країни, менталітету, літературно-критичних матеріалів тощо.

Оптимізація літературознавчої освіти. Засоби навчання. Сучасні технічні та комп'ютерні засоби навчання. Наочність на лекційних і практичних заняттях з літературознавчих дисциплін. Види і типи наочності. Важливість використання культурологічних елементів.

Комунікативно-ситуативні вправи як вид діяльності з розвитку життєвих/ключових компетенцій і мовленнєвої компетенції студентів.

ТЕМА 4. Методика організації самостійної роботи студентів з літературознавчих дисциплін.

Навчально-виховні завдання самостійної роботи з літературознавчих дисциплін. Рекомендації до організації самостійної роботи. Взаємозв'язаний характер аудиторної і самостійної роботи студентів. Роль самостійної роботи у розвитку загальної, фахової і читацької компетентності студентів. Принципи організації самостійної роботи:

- взаємозв'язане вивчення теоретичних та історичних курсів у системі фахової освіти;
- взаємопов'язане вивчення української, східної, європейської, американської тощо літератур;
- широке використання різноманітних форм організації навчальної діяльності та видів роботи, що стимулюють наукову і навчальну діяльність;
- загальні дидактичні принципи (культуровідповідності, наступності і перспективності, доступності, індивідуального підходу тощо).

Зміст самостійної роботи. Принципи вибору матеріалу для самостійного опрацювання (персоналії, проблемно-тематичний, жанрово-родовий, взаємозв'язаного вивчення української, східної, європейської, американської тощо літератур).

Етапи здійснення самостійної роботи з літературознавчих дисциплін у вищій школі. Ефективні форми організації перевірки самостійно опрацьованого матеріалу. Основні види робіт (тестування; індивідуальні та колективні бесіди; презентації самостійно прочитаних художніх творів; ведення читацького щоденника; складання каталогів з картками, що містять бібліографічні відомості та коротку анотацію; ведення робочого зошита із самостійної роботи; складання анотацій, післямов, передмов до художньої та наукової літератури; написання рецензій, відгуків, рефератів, есе, творчих робіт; проведення засідань літературознавчого гуртка).

Наукові та університетські бібліотеки. Керівництво самостійною науковою роботою. Навчання самостійній організації учбової діяльності.

Самостійне моделювання Intel-проектів: мультимедійний супровід певної навчальної теми, постер або розширена презентація власного проекту, публікація власних літературних творів, веб-сторінка власного проекту тощо.

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Мовознавчий блок

Вид діяльності студента	Максимальна к-ть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		к-ть одиниць	максимальна кількість балів	к-ть одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2	0	0
Відвідування практичних занять	1	2	2	4	4
Робота на практичному занятті	10	2	20	4	40
Виконання завдань для самостійної роботи	10	4	40	4	40
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
<i>Разом</i>			89		109
Максимальна кількість балів: 198					
Розрахунок коефіцієнта: $198 : 60 = 3,3$					

Літературознавчий блок

Вид діяльності студента	Максимальна к-ть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		к-ть одиниць	максимальна кількість балів	к-ть одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1
Відвідування практичних занять	1	3	3	3	3
Робота на практичному занятті	10	3	30	3	30
Виконання завдань для самостійної роботи	10	1	10	1	10
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
<i>Разом</i>			69		69
Максимальна кількість балів: 138					
Розрахунок коефіцієнта: $138 : 60 = 2,3$					

Критерії оцінювання роботи студента на заняттях (лекція, практичне):

За завдання, виконане на занятті або після заняття у належний термін, студент отримує бали у відповідності до виду заняття (лекція, практичне) у відповідності до навчально методичної карти курсу.

За присутність на будь-якому з видів занять (лекція, практичне) студент отримує по 1 балу.

За завдання практичного заняття студент має можливість отримати 10 балів. В описі кожного завдання присутнє пояснення системи оцінювання за кожне завдання.

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

- Визначте специфіку аудиторної та позааудиторної роботи з літературознавчих дисциплін.
- Прокоментуйте дискусію про сталу і неусталену структура лекційних та практичних занять з літературознавчих дисциплін.
- Сформулюйте загальнопедагогічні та специфічні вимоги до структури заняття з літературознавчих дисциплін.
- Розкрийте напрями реалізації міжпредметних, міжлітературних та міжмистецьких зв'язків на заняттях з різних літературознавчих дисциплін.
- Схарактеризуйте зміст самостійної роботи з літературознавчих дисциплін для розвитку життєвих/ключових компетенцій студентів-філологів.
- Розкрийте особливості принципу персоналій у виборі матеріалу з літературознавчих дисциплін для самостійного опрацювання та його роль у формуванні компетентного фахівця.
- Прокоментуйте особливості проблемно-тематичного принципу вибору матеріалу з літературознавчих дисциплін для самостійного опрацювання та його роль у формуванні компетентного фахівця.
- Визначте роль жанрово-родового принципу вибору матеріалу з літературознавчих дисциплін для самостійного опрацювання та його роль у формуванні компетентного фахівця.
- Накресліть основні напрями реалізації принципу взаємозв'язаного вивчення української, східної, європейської, американської тощо літератур у вищій школі та його роль у формуванні компетентного фахівця.

Форма звітності: есе.

Максимальна оцінка за модуль – 10 балів.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів – максимальна кількість балів - 10 балів

Оцінюється самостійність мислення, аргументованість тез, вихід на рівень теоретичного узагальнення фактологічного матеріалу.

Кількість балів	Критерії оцінювання
10	представлений матеріал розкриває і обґрунтовує тему, завдання виконано в повному обсязі
9-7	представлений матеріал недостатньо обґрунтований, виконане завдання містить неточності, які не впливають на зміст виконаної роботи
6-4	представлений матеріал недостатньо обґрунтований, виконане завдання містить неточності, які частково впливають на якість виконаної роботи
3-2	є неточності у викладенні матеріалу, відсутня логічна послідовність виконаної роботи
1-0	допущені фактичні помилки в змісті роботи

6.3 **Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання**

Форма проведення: письмова

Максимальна кількість балів: 25 балів

Критерії оцінювання: модульна контрольна робота включає 5 завдань, правильне виконання яких оцінюється у 5 балів.

Орієнтовні питання

до контрольної модульної роботи

1. Які сучасні технології навчання іноземних мов застосовують в Україні?
2. В чому полягає специфіка предмета "Східна мова" у ВНЗ України?
3. Поясніть традиційні методи до навчання японської/китайської мови?
4. Зазначте основні вимоги до навичок студентів різних курсів спеціальності східні мови?
5. Дайте визначення поняттю "система навчання східним мовам"?
6. В чому полягають цілі навчання східним мовам?
7. Що є змістом навчання східних мов у вищому навчальному закладі?
8. Наведь принципи навчання східних мов?
9. У чому полягають загальні відмінності Заходу та Сходу, які впливають на навчальний процес?
10. В чому ви вбачаєте проблеми навичок та умінь мовлення в процесі навчання іноземних мов?
11. Курси літературознавчого циклу у вищій школі як навчальні предмети.
12. Зміст і структура літературознавчої освіти у вищій школі.
13. Мета і завдання основних курсів літературознавчого циклу та курсів за вибором.
14. Специфіка викладання курсів історії української, східної та зарубіжної літератури.
15. Особливості вивчення художньої літератури як виду мистецтва у світовому літературознавстві.
16. Методика викладання літературознавчих дисциплін як наука, її складові частини і джерела розвитку.
17. Загальнонаукові та специфічні методи дослідження методики викладання літературознавчих дисциплін у вищій школі та їх характеристика.
18. Зв'язок методики викладання літературознавчих дисциплін з іншими фундаментальними науками.
19. Проблеми літературознавчої освіти у вищій школі.
20. Роль практики навчання літературознавчих дисциплін у розвитку методичної науки та оновлення літературознавчої освіти.
21. Законодавча база, яка регулює процес викладання літературознавчих дисциплін у вищій школі.
22. Організація навчального процесу в системі підготовки спеціалістів філологів.
23. Викладач літературознавчих дисциплін та його фахові компетентності.
24. Планування роботи викладача літературознавчих дисциплін.
25. Навчальні програми з теоретичних та історичних курсів літератури для вищої школи.
26. Робочі навчальні програми. Її структура.
27. Підготовка викладача до навчання дисципліни.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Семестровий контроль відбуватиметься у формі комплексного екзамену. Мінімальна кількість балів для допуску до складання екзамену – 35.

Критерії оцінки: **A:** ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь; **B:** ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки; **C:** ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача; **D:** ставиться за фрагментарну відповідь, яка включає знання базових наукових понять та ілюструє достатні вміння їх практичного застосування; **E:** виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення.

6.5. Орієнтовний перелік питань для самоконтролю

- Чому при сприйманні тексту на слух діють не лише слухові, а й мовно моторні відчуття?
- Яким чином слід розвивати механізм передбачення структури речення та смислу всього висловлювання?
- Які існують рівні розуміння східномовних тестів при аудіюванні?
- Яка роль оперативної пам'яті при формуванні мовленнєвих висловлювань?
- Які труднощі непередбаченого мовлення?
- Яка найменша одиниця діалогу?
- Які етапи навчання діалогічного мовлення?
- Які форми контролю у говорінні існують?
- Яке значення має письмо у навчанні східних мов?
- В чому полягає головна задача навчання техніки письма східною мовою?
- Курси літературознавчого циклу у вищій школі як навчальні предмети.
- Зміст і структура літературознавчої освіти у вищій школі.
- Мета і завдання основних курсів літературознавчого циклу та курсів за вибором.
- Специфіка викладання курсів історії української, східної та зарубіжної літератури.
- Особливості вивчення художньої літератури як виду мистецтва у світовому літературознавстві.
- Методика викладання літературознавчих дисциплін як наука, її складові частини і джерела розвитку.
- Загальнонаукові та специфічні методи дослідження методики викладання літературознавчих дисциплін у вищій школі та їх характеристика.

- Зв'язок методики викладання літературознавчих дисциплін з іншими фундаментальними науками.
- Проблеми літературознавчої освіти у вищій школі.
- Роль практики навчання літературознавчих дисциплін у розвитку методичної науки та оновлення літературознавчої освіти.
- Законодавча база, яка регулює процес викладання літературознавчих дисциплін у вищій школі.
- Організація навчального процесу в системі підготовки спеціалістів філологів.
- Викладач літературознавчих дисциплін та його фахові компетентності.
- Планування роботи викладача літературознавчих дисциплін.
- Навчальні програми з теоретичних та історичних курсів літератури для вищої школи.
- Робочі навчальні програми. Її структура.
- Підготовка викладача до навчання дисципліни.
- Специфіка літературознавчого аналізу художнього твору.
- Принципи аналізу художнього твору у вищій школі.
- Основні прийоми його реалізації та ефективні види робіт.
- Специфіка вивчення епічних творів східної та зарубіжної літератур.
- Специфіка вивчення ліричних творів східної та зарубіжної літератур.
- Специфіка вивчення драматичних творів східної та зарубіжної літератур.
- Специфіка вивчення літературно-критичних матеріалів про східну та зарубіжні літератури.
- Форми організації аудиторної роботи студентів з літературознавчих дисциплін. Їх специфіка.
- Форми організації позааудиторної роботи у вищій школі з літературознавчих дисциплін. Їх специфіка.
- Літературні вечори, конференції, олімпіади.
- Особливості самостійної роботи студентів з літературознавчих дисциплін.
- Принципи вибору матеріалу для самостійної роботи з літературознавчих дисциплін у вищій школі.
- Специфіка навчально-дослідницької та науково-дослідницької діяльності з літературознавчих дисциплін.
- Педагогічна практика студентів.
- Науковий гурток з літературознавчих дисциплін у вищій школі.
- Літературне країнознавство.

6.6 Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. Навчально-методична карта змістового модуля (денна форма)

Разом: 60 год., лекції – 4 год., семінарські заняття – 12 год., самостійна робота – 25 год., семестровий контроль – 15 год., модульний контроль – 4 год.

Модулі	Змістовий модуль I			Змістовий модуль II		
Назва модуля	Специфіка літературознавчої підготовки філологів у ВНЗ			Особливості організації навчального процесу з літературознавчих дисциплін у ВНЗ		
К-ть балів за модуль	69 балів			69 балів		
Лекції	1			2		
Теми лекцій: 1 бал – відвідування (всього 2 бали)	Методика викладання літературознавчих дисциплін у вищій школі як наука і навчальна дисципліна. Зміст і структура літературознавчої освіти			Методи, прийоми і види робіт з літературознавчих дисциплін в аудиторній роботі студентів-філологів		
Семінарські	1	2	3	4	5	6
Теми семінарських занять: 6 – відвідування, 60 – робота на семінарських заняттях (всього 66 балів)	Навчально-методичний комплект з літературознавчих дисциплін. Огляд навчальних і робочих програми, посібників.	Методика формування загальних компетенцій у філологів на заняттях з літературознавчих дисциплін.	Методика формування фахових компетенцій у філологів на заняттях з літературознавчих дисциплін.	Організація лекцій з літературознавчих дисциплін у вищій школі.	Організація практичних занять з літературознавчих дисциплін у вищій школі.	Організація наукової роботи з літературознавчих дисциплін у вищій школі.
Самостійна робота (всього 20 балів)	10 балів			10 балів		
Види поточного контролю (всього 50 балів)	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)			Модульна контрольна робота 2 (25 балів)		
Підсумковий контроль	Максимальна кількість балів – 138 балів					

8. Рекомендовані джерела

Мовознавчі дисципліни

Основна література

1. Гальскова Н.Д., Гез Н.И. Теория обучения иностранным языкам. Лингводидактика и методика: учеб. пособие для студ. лингв. ун-тов и фак. ин. яз. высш. учеб. заведений. 3-е изд. стер. – М.: Издательский центр «Академия», 2006. – 336 с.
2. Гальскова Н.Д. Современная методика обучения иностранным языкам. – М.: Аркти, 2003. – 192 с.
3. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Наук. ред. укр. видання С.Ю. Ніколаєва. Переклад з англ. – К.: Ленвіт, 2003. – 273 с.
4. Елизарова Г.В. Культура и обучение иностранным языкам. – СПб.: КАРО, 2005. – 352 с.
5. Квасова О.Г. Основы тестування іншомовних навичок і вмінь. – К.: Ленвіт, 2009. – 119 с.
6. Методика формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетенції: курс лекцій: [навч.-метод. посібник для студ. мовних спец. осв.-кваліф. рівня «магістр»]. – Бігич О.Б., Бориско Н.Ф., Борецька Г.А. та ін. / за ред. Ніколаєвої С.Ю. – К.: «Ленвіт», 2010. – 332 с.
7. Морська Л.І. Інформаційні технології у навчанні іноземних мов: Навчальний посібник. – Тернопіль: Астон, 2008. – 256 с.
8. Ніколаєва С.Ю. Основы сучасної методики викладання іноземних мов (схеми і таблиці): Навчальний посібник. – К.: Ленвіт, 2008. – 285 с.
9. Пассов Е.И. Методика как теория и технология иноязычного образования. – Елец: ЕГУ им. И.А.Бунина, 2010. – 543 с.
10. Професійно орієнтоване навчання іноземних мов у старшій профільній і вищій школі: проблеми і перспективи : колективна монографія / Л. А. Сажко, Л. Я. Зеня, О. В. Бирюк та ін. / за заг. ред. Л. А. Сажко. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2015. – 225 с.

Додаткова

11. Соловова Е.Н. Методика обучения иностранным языкам: продвинутый курс: пособие для студентов педвузов и учителей. – М.: АСТ Астрель, 2009. – 238 с.
12. Сучасні технології навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх і вищих навчальних закладах: Колективна монографія / С.Ю. Ніколаєва, Г.Е. Борецька, Н.В. Майер, О.М. Устименко, В.В. Черниш та інші; [за ред. С.Ю. Ніколаєвої; техн.. ред. І. Ф. Соболевої]. – К. : Ленвіт, 2015. – 444 с.
13. Сучасний студент у контексті особистісно-діяльнісного підходу: за результатами науково-методичних досліджень / О. Б. Бігич та ін.: Колективна монографія. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2014. – 148 с.

- 14.Тарнопольский О.Б. Методика навчання іншомовної мовленнєвої діяльності у вищому мовному закладі освіти. – Дніпропетровськ: ДУЕП, 2005. – 246 с.
- 15.Тарнопольский О.Б., Кожушко С.П. Методика навчання студентів вищих навчальних закладів письма англійською мовою. – Вінниця: Нова книга, 2008. – 288 с.
16. Harmer J. The Practice of Language Teaching. – Longam, 2004. – 370 p.
- 17.Slattery M., Willis J. Introduction for Primary Teachers. – Oxford, 2009. 148 p.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.tesol.net>
2. <http://www.freeenglish.net/english/index.html>
3. <http://www.freeyellow.com>
4. <http://www.eslcsfe.com>
5. <http://www.bangkokpost.net/education>

Літературознавчі дисципліни

Основна література

1. Каплінський В.В. Методика викладання у вищій школі: Навчальний посібник /В. В Каплінський. – Вінниця: ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015 – 224 с.
2. Нагаєв В.М. Методика викладання у вищій школі:навчальний посібник. - К. : ЦУЛ, 2007. – 299 с.
3. Методика викладання зарубіжної літератури та теорії літератури у вищій школі: навчальний посібник Уклад. Теленько Г. М. - Чернівці : Рута, 2007. – 24 с.
4. Організація навчального процесу у навчальних закладах. – К. : НВФ «Освіта», 2004. – 338 с.
5. Семенов О. Методика викладання української літератури у вищих навчальних закладах: навчальний посібник. - К.; Глухів : РВВ ГДПУ, 2004. – 40 с.
6. Сиротенко, В. П., Суровцева Р. Ф. Історія української літератури ХХ сторіччя та методика її викладання: навчальний посібник. - К.: Центр учбової літератури, 2012. –390 с.

Додаткова

7. Волошина Н.Й. Наукові основи методики літератури [Текст] : Посібник для студентів вищих закладів освіти. - К. : Ленвіт , 2002. –344 с.
8. Кларин Н. В. Педагогическая технология в учебном процессе: Анализ зарубежного опыта. – М., 1989.
9. Куцевол О. М. Методика викладання української літератури (креативно-інноваційна стратегія): Монографія. – К.: Освіта України, 2011.

10. Освітні технології: Посібник / За ред. О. М. Пехоти. – К.: А.С.К., 2001. – 256 с.
11. Семенов О. М. Методика викладання української літератури у вищих навчальних закладах. – Глухів. – 2005. – 89 с.
12. Семенов О. М. Тенденції літературознавчої підготовки вищій школі // Українська література в загальноосвітній школі. – 2004. - № 12. – С.13-17ю
13. Новые педагогические и информационные технологии в системе образования: Учеб. Пособие для студ. вузов и системы повыш. квалиф. пед. Кадров / Е. С. Полат, М. Ю. Бухаркина, М. В. Моисеева, А. Е. Петров; Под ред. Е. С. Полат. – М., 2003.
14. Освітні технології: Посібник / За ред. О. М. Пехоти. – К.: А.С.К., 2001. – 256 с.
15. Падалка О.С. Педагогічні технології / Падалка О. С., Нісімчук А. М., Смолюк І. О., Шпак О. Г. – К. : Вид-во "Українська енциклопедія" ім. М. П. Бажана, Наук. ред. Головн. ред. колегії Книги Пам'яті України, 1995 . – 253 с.
16. Педагогічні технології у неперервній професійній освіті / За ред. С. О. Сисоєвої. – К.: ВІПОЛ, 2001. – 502 с.
17. Семенов О. Організація науково-дослідної роботи студентів філологічних факультетів педагогічних університетів / Навч.-метод. посібн. – К. –Глухів : РВВ ГДПУ, 2002. – 96с.
18. Чернилевский Д. В. Дидактические технологии в высшей школе: Учебн. пособие для вузов. – М. : ЮНИТО–ДАНА, 2002. – 437с.
19. Эко У. Как написать дипломную работу. Гуманитарные науки / перев. с итал. Е.А.Костюкевич. – СПб.: «Симпозиум», 2006. – 301 с.

Ресурси

1. Гондюл В. П. Методика викладання у вищій школі. Матеріали до курсу лекцій К. : ІМВ КНУТШ, 2000. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://mi.iir.kiev.ua/progsubj/opp/index.html>
2. Ланин Б. А. Интеграция Интернета в литературное образование. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ioso.ru/ts/s010608/lanin.htm>
3. The World's Largest Poster and Print Store: www.allposters.com
4. Библиотека світової літератури (оригінали та переклади): <http://ae-lib.narod.ru>
5. Библиотека українського центру: <http://ukrcenter.com>
6. Галерея Arttrans: <http://www.arttrans.com.ua>
7. Електронна бібліотека “Джерело”: <http://ukrlib.com>
8. Міністерство освіти і науки України. Офіційний веб-сайт <http://www.mon.gov.ua/>